

LLIBERTAT

ÒRGAN DEL "COMITÈ LOCAL ANTIFEIXISTA"

Any 1936

Mataró, 1 d'agost

Núm. 9

Justícia inexorable

Els primers dies de lluita, quan la revolució militar era tot just iniciada, hom podia—amb totes les precaucions del cas—creure en la bona fe d'una part dels que eren actors de la sedició. Una bona fe una mica problemàtica, evidentment; però bona fe al cap i a la fi.

No hi ha dubte que entre els militars «salvadors» d'Espanya s'hi trobaven un gran nombre de simples seguidors dels dirigents del moviment, els quals es llançaven al carrer amb la creença que el seu triomf seria cosa fàcil i ràpida. Aquest criteri responia a la rebregada tradició militar espanyola de l'orden y mando.

En canvi el que no dona lloc a dubtes és la intenció criminal, exterminadora, que covaven els *caballeros* traïdors i assassins que han anat i van al cap del moviment, tots els quals creien en una victòria assolida pel sol fet de llançar-se al carrer.

Tot això, per si sol ja constituïa un delictes d'alta traïció al país que els pagava i representava un trencament vil de la paraula d'honor donada, de defensar el govern legalment constituït i el règim per damunt de tot.

Però s'ha donat el cas que la resposta del Govern i del poble a la provocació feixista ha estat contundent i heroica. S'ha donat el cas que Catalunya i Espanya entera han acceptat el repte que li han llançat els militars traïdors i ineples de tota la vida i defensat la legalitat, la llibertat i la justícia contra tots els nascuts en mala hora. Primer Espanya serà un munt de runes abans que els canals i generals borraixos surtin amb la seva.

Iquina és l'actitud dels sediciosos davant la voluntat ferma i generosa de tot el poble espanyol aixecat en armes? En quin punt s'han situat els traïdors en veure que la seva victòria se'ls esmunyia dels dits? Porten el país a la més horrible de les guerres civils i prefereixen que es vessin cabals enormes de sang proletària i republicana abans que retrocedir a la legalitat que mai dels mals, ells, els criminals, no havien acceptat com a bona.

I això, és clar, mereix una resposta. No es parli ja de generositat amb els feixistes vençuts. Generositat, podia haver-n'hi hagut si, reconegut el seu fracàs, haguessin depositat les armes. Generositat, podia haver-n'hi hagut si haguessin demostrat que per damunt de les seves concepcions polítiques i socials sentien un respecte als ciutadans i fins i tot als adversaris, que no cercaren pas la lluita.

Però ells, els assassins, els «salvadors d'Espanya» han destruït, han matat, han martiritjat, han enganyat, han fet del país, amb tots els coneixements, una vall de llàgrimes i d'amargures.

Amb la seva provocació, han fet campejar l'odi i el lledronici de cap a cap d'Espanya. I hem tornat, per obra i voluntat seva, als pitjors temps de la pitjor barbàrie.

I com ara això no podem oposar-hi una generositat que en els moments presents fóra suicida. Una generositat que el poble no sent.

Generositat, a aquestes altures, no.

Justícia, sí. Justícia ràpida i inexorable, tal com la mereixen el provocadors del més gran desastre que ha viscut la moderna història ibèrica.

No és tolerable que mentre milers i milers de germans lluiten i cauen en defensa de la llibertat, els responsables que per no haver tingut la valentia de suicidar-se es troben presoners nostres, encara puguin pensar en viure i provar fortuna una altra vegada.

No pagarem mai prou amb el seu cap la massacre terrible que presència Espanya. Posar fi a aquestes existències plenes de traïdories i de desig d'assassinar el poble treballador, és una necessitat revolucionària i un esperonament pels herois que actuen en tots els fronts de lluita.

Pena de mort als traïdors! Justícia ràpida i definitiva als enemics del poble!

Cinc anys després

Quan el 12 d'abril de 1931 s'instaurà per segona vegada la República a Espanya, tothom s'estranyà de que un fet de tanta transcendència hagués estat possible sense el més mínim incident. Fins i tot s'ompliren, llavors, les planes dels periòdics amb grans titulars en parlar del seny i del civisme com el a Espanya existís una gran comunió de idees que fessin coincidir els homes i els partits en una mateixa opinió. La pau i l'ordre amb què va ésser assolida per part de tots els sectors (almenys, aparentment) la caiguda catastròfica de la monarquia espanyola, semblava palesar que el règim havia caigut per obra del seu propi corc i davant la indiferència d'un poble totalment republicà.

Ma'grat tot, però, no ens erràrem gens quan sota d'aquell silenci que provocà la vergonyosa fugida per Cartagena, hi sospirarem un ran-ran interior que, acovardit per l'aplastament electoral, no

gosa manifestar-se aquells moments.

Civisme? Comprensió? Res d'això; el que hi hagué aquells instants fou por, cobardia. La desorientació era profunda i calia abans mirar per on la donaria. I com que no passà res la reacció, en conseqüència, va envalen'onar-se.

República o monarquia que importava si al fi podien comandar-la ells? Tot arribaria a la seva hora i així, quan les Corts Constituents començaren la seva obra reformadora, vingueren els escarafalls i les lamentacions mentre i tant tots els èxuls del tradicionalisme arcaic, tan ben arrelat a aquesta desgraciada Espanya, aixecaren l'espina i prenen posicions de combat.

Totes les armes restaven encara a les seves mans. Tot el carrinonisme dels cavernaris nacionals com el que avui encara supura per les emissions de ràdio Sevilla, es desbordà en protestes i clams sorolls de la m'gradesca de l'esperit de la gent que llavors s'anomenà «d'ordre». Aparegué a la tribuna polí-

Llista del nou Govern de la Generalitat

Com deuen saber els nostres companys lectors, abir el President Companya delegà la presidència del Govern de la Generalitat, amb funcions executives, al president del Parlament català, Joan Casanoves.

Aquest recollí l'encàrrec de formar Govern i abir mateix, a la tarda, facilità als periodistes es la següent llista:

Presidència.....	Joan Casanoves, E. R. C.
Justícia.....	Josep Quero, E. R. C.
Governació.....	Josep M. Espanya, E. R. C.
Finances.....	Martí Esteve, A. C.
Cultura.....	Ventura Gassol, E. R. C.
Obres Públiques.	Josep Mestres, E. R. C.
Treball.....	Lluís Pruners, E. R. C.
Economia.....	Joan Comorera, E. R. C.
Agricultura.....	Josep Calvet, U. de R.
Sanitat.....	Martí Rauret, E. R. C.
Serveis Públics...	Josep Terradelles, E. R. C.
Defensa.....	Tinent coronel Díaz Sandino.
Proveïments.....	E. Ruiz Ponseti, P. S. U. C.
Comunicacions...	Rafael Vidiella, P. S. U. C.
Assistència social	Joan Puig i Ferrater, E. R. C.

El que diu el President del nou Govern de la Generalitat

He solmés la llista del nou Govern al president de la Generalitat. Com que aquest és un Govern nascut en circumstàncies extraordinàries, podríem dir-ne de guerra, té una amplitud insospitada, com veureu per la llista que us serà facilitada.

He hagut de prescindir de tres homes que formaven part del Consell anterior i que han portat a terme una actuació merifíssima. Un és el senyor Pere Comes, la tasca del qual en el departament de Justícia ha estat en tots moments de gran relleu. El doctor Corachan ha hagut de reintegrar-se als seus

deures professionals i, per tant, ha deixat també el seu càrrec. El conseller de Treball, senyor Martí Barrera, també deixa el seu càrrec. No he de posar de relleu la tasca merifíssima del meu amic en el seu càrrec de la Conselleria de Treball. A més a més he de dir-vos que reservo un alt lloc o missió de gran importància per al senyor Martí Barrera.

En donar compte del nou Govern—ha dit el senyor Casanoves—, he fet un Govern ample cap a l'esquerra amb elements del Front Popular.

lica el noi Gil Robles: vingueren les eleccions de novembre del 33...

I altra vegada ens calia preguntar: Què vol dir República? Era evident i ens ho han demostrat les circumstàncies, que el mot en si no entranya res. Alfons de Borbó o Gil Robles era anar de mal en pitjor, era tergiversar l'esperit del 12 d'abril, era restar estancat en el lloc del conservadorisme, significava l'anorreament de la revolució social que calia desenrotllar al país ja que era forçós renovar-lo i despertar-lo del marasma en que es trobava.

Espanya tota el pes del sabre i de la creu havia caigut tan avall que fela sospitar àdhuc de la seva civilització europea. La ment no gosava manifestar-se; el poble, inculte i orb de tota llum ple-gava les ales del seu esperit adormint-se sobre llur pròpia misèria. I, no obstant, aquesta era l'Espanya ideal de la rànica noblesa i aquesta és encara l'aspiració d'aquels borraixos perduts, fins ara generals i diputats de la nació, per vergonya de tots.

La benignitat del poble no sapigueren comprendre-la; allunyats del veritable esperit ciutadà, mal interpretaren la passivitat de les masses, i és perquè, de fet, el poble espanyol, el proletariat espanyol, és bo, és infinitament bo, és més digne del que es mereixien que fos a l'hora de jutjar-los, ara que ha caigut una nova i més gran traïdoria perquè es decidís al final a fer tronar la seva veu, a imposar la seva voluntat, a demostrar que el que no es féu cinc anys enrera, ells mateixos ho han fet absolutament necessari ara.

Calgal, doncs, qui calgal. Els ho han volgut.

Subscripció patrocinada pel Comitè Antifeixista

per a atendre a les famílies de les Milícies que han marxat a Saragossa

Llista n.º 5

Suma llista anterior .	689'85 ptes.
X. X.	2'— >
Ramon Jubinyà	5'— >
M. C. R.	2'— >
Viatjant antifeixista	5'— >
Jaume Campdepadrós	2'— >
J. M.	3'— >
Personal i Clínica I.S.S.A.	500'— >
Joaquim Ametller	11'— >
Artur Puigvert	10'— >
Josep Planas	3'— >
Joan Pous	5'— >
Marcel·lí Sans	5'— >
Francesc Juncà	5'— >
N. B.	5'— >
Salvador Font Verdguer.	6.865'— >

Suma i segueix. 8117'85 ptes.

A l'Alcaldia ens ha estat facilitada la nota següent:

«Per tal d'unificar les iniciatives amb caràcter d'assistència social i d'ajut a les famílies dels milicians que formen part de les columnes expedicionàries de Mataró, el Comitè Antifeixista ha acordat traspassar a l'Alcaldia totes les quantitats recaptades fins avui amb aquesta finalitat per mitjà d'aquesta subscripció.

Aquesta continua oberta i és d'esperar que s'engroixirà ràpidament».

Recordem, per la nostra part, que tots els familiars dels milicians que es trobin sense recursos, s'inscriguin a les llistes obertes per aquesta Alcaldia, la qual des del primer moment atén amb tot l'interès possible les finalitats expressades en la nota anterior.

5 cèntims

Horari de Trens des del dia 1 agost del 1936

DIRECCIÓ ARENYS			DIREC. BARCELONA		
Sortida de Barcelona	Arribada a Mataró	Sortida de Mataró	DESTÍ	Sortida de Mataró	ORÍGEN
4:30	5:18	5:20	Girona (1)	6:50	Arenys
5:—	5:56	6:01	Empalme	8:25	Empalme (2)
7:—	7:46	—	Mataró	8:31	Mataró
8:15	8:58	9:06	Empalme (2)	10:15	Empalme
10:—	10:48	10:51	Arenys	12:05	Arenys (2)
13:25	14:19	14:24	Empalme	13:19	Girona (1)
14:—	14:47	—	Mataró	14:56	Empalme (2)
15:—	15:46	15:49	Arenys	16:05	Mataró
16:—	16:51	16:56	Empalme	17:52	Arenys
21:—	21:48	21:51	Arenys	19:48	Empalme

(1) Solament els dissabtes.

(2) S'atura a totes les estacions.

La situació a Mataró

Ahir tingué lloc una reunió de juntes i militància dels sindicats de Mataró adherits a la C. N. T.

La reunió es celebrà al local d'aquesta organització obrera i es tractà de si convenia o no reprendre el treball el proper diània.

Després de breu discussió s'acordà no prendre determinació en ferm perquè avui hi haurà un plè comarcal on els representants de Mataró portaran les idees acceptades com a bones en principi pels treballadors de la localitat.

També es parlarà de la constitució de les milícies. Fou llegit un dictamen dels Comitès sobre la seva organització, el qual s'aprova després d'algunes observacions fetes per diversos companys en relació als seus apartats. La seva extensió ens priva de publicar-lo. Només direm que en el fons i en l'esperit general es fa l'acord amb el que és norma a tot Catalunya.

A partir d'avui s'han reintegrat al treball els dependents de comerç del ram d'alimentació, detall i confiteria, i per tant ha quedat normalment el comerç de la localitat. Botigues, cafès i bars, han obert les seves portes d'una manera completa.

L'horari establert d'obertura i tancament de botigues ha quedat fixat, d'acord entre patrons i obrers, de la següent manera:

DETALL: De les 9 matí a les 13 i de les 15 a les 20.

ALIMENTACIÓ: De les 7 matí a les 14 i de les 16 a les 20, menys el dissabte que es tancarà a les 21.

CONFITERIES: De les 7 matí a les 14 i de les 15 a les 21.

NOTES OFICIALS

Avis important

Es fa avinent a tots els patrons que els talons per la retirada de fons dels Bancs o de la Caixa d'Estalvis, per pagament de jornals hauran d'anar acompanyats del certificat acreditatiu de l'operació de pagament, avalat aquest per la signatura de representants autoritzats de l'Associació de Dependents o d'un Sindicat Obrer, gaudint del dret de control respecte de les llistes de setmanal, tenint present que no pot ésser autoritzat el pagament de cap jornal superior a 550 pessetes.

Mataró, 1 d'agost de 1936. — Els Delegats de la Comissaria de Banca de la Generalitat, Joan Compte i Gabriel Díaz.

Notes de l'Alcaldia

Còpia del telegrama rebut per l'Alcalde signat pel General de la Divisió:

«Para conocimiento de todos se hace saber que los jefes, oficiales y clases de tropa en activo, retirados, complemento y asimilados que quieran probar su adhesión al régimen y a la causa del pueblo hagan su presentación a los cuarteles que tengan más cercanos.

Que el Gobierno ha dispuesto que se llamen a todos los individuos de los reemplazos de 1934 y 1935 para concentrarse en las guarniciones más próximas de sus residencias.

Según ya indica la prensa los excedentes de cupo no deben presentarse»

La situació general del moviment

Dèiem abir que la situació del front aragonès millora ostensiblement. Reslament, avui podem reafirmar-ho. La càrrega d'Osca ha de venir a modificar en gran manera la fesomia de la part nord de l'Aragó, d'una gran importància estratègica per l'atac a Saragossa. En la passada jornada es registraren el bombardeig de diverses posicions rebels per l'aviació i l'atac que els sediciosos portaren a terme contra Siétamo. Les forces lleials, però, agafaren entre dos focs la cavalleria enemiga, la qual dispersaren després de fer-los nombrosos morts i ferits.

Una altra fase digna d'esment és la tasca de l'aviació, que bombardeja dia i nit Palma de Mallorca, amb la intenció de no parar l'atac fins aconseguir la rendició de l'illa.

La càrrega de Mallorca i la de Saragossa, la qual té tallades les condicions d'alimentació i de llum, malgrat que sigui difícil d'obtenir, no hi ha pas dubte que s'aconseguiran després de haver aniquilat fins la seva base les guarnicions feixistes que les ocupen.

De València han sortit diversos cosos d'exèrcit vers Madrid, d'on partiran cap a diversos fronts de Castella la Vella.

La desfeita del general Mola és considerada definitiva i es creu expedit el camí pels lleials per a dirigir-se a Valladolid.

Entre els generals rebels trobats morts abir a Guadalajara hi figura el tristement cèlebre Emil Barrera i Loyando.

A Andalusia la situació és desesperada pels rebels. Còrdova i Granada poden ja considerar les recuperades i Sevilla a punt d'evacuarse.

En poques paraules, pot dir-se que, si la lluita es perllonga tant, no és pas que l'enemic ataquí gaire, sinó que prefereix resistir al à on sigui abans de retirar-se a les forces lleials que tard o d'hora reconqueriran la península de cap a cap.

Algunes notes interessants

González Peña, que dirigeix les Milícies que ataquen Oviedo, únic reducció dels feixistes a Astúries, conferència amb el Govern, mostrant-se optimista per la situació. Toia la zona minaire està en armes. Oviedo no pot trigar a caure. Aïllat, sense possibilitats de rebre auxili, desmoralitzada la guarnició, Oviedo està al final de la seva resistència. Reïnda Oviedo, amos ja els lleials de tot Astúries, s'organitzaran les Milícies asturianes per dirigir-se contra els nuclis feixistes que fora d'Astúries encara resisteixen. S'espera que aquesta actuació dels miners serà definitiva.

Els propietaris de Tàrraga donaren voluntàriament (?) un milió de pessetes al Comitè Antifeixista i els d'altres poblacions han seguit aquest exemple. Quan es decideixen els propietaris mateixos?

El diputat senyor Martín, en els moments presents Secretari General del P. O. U. M., es troba en una de les zones ocupades pels militars feixistes i no tenim cap notícia d'ell.

Conferències de darrera hora

Serveis especials de l'Agència Fabra

Reunió del Consell de la Generalitat Dos cents cinquanta caps i oficials detinguts a Barcelona Importants detencions Grans desfetes dels rebels

Barcelona

Madrid

4 tarda

Als voltants del País de Justícia s'ha format una llarga cua de ciutadans que feia dies no tenien notícia de familiars o amics, per tal d'identificar-los amb les fotografies preses dels cadàvers provinents dels feits d'aquests dies.

—El Jurat especial ha fixat en un milió de pessetes la responsabilitat civil de cada un dels caps i oficials detinguts a Barcelona.

—Una vegada enllestí el sumari contra els generals Goded i Barriol, serà tramès a la Sala Sisena del Tribunal Suprem, perquè senyali el procediment pel qual han d'ésser jutjats.

—A Montjoie i a l'«Uraguay» hi ha detinguts 250 militars, distribuïts en la següent forma: 2 generals, Goded i Barriol; 1 intendent general; 7 coronels, entre ells l'andor Ferrer; 2 tinentes coronels, amb Giménez Arenas; 30 comandants, i la resta oficials i alguns suboficials.

—Han ingressat avui al dipòsit de l'Hospital Civil 12 morts, cinc dels quals no han estat identificats.

—Un tren de disset unitats ha sortit en direcció a Lleida, portant 145 milicians i nombrosos armaments i efectes de campanya.

—La policia s'ha lincantat de tot el tresor artístic de l'ex-marquès de Sentmenat, on s'hi comptia tot el que procedeix de l'antiga corona de Catalunya i Aragó.

—Malgrat el que es venia dient, el permolts conceptes cèlebre Jacinto Benavente no ha sortit fins avui de la Comissaria d'Ordre Públic. Dormia aquest senyor a la cambra destinada als periodistes. Avui ha marxat en direcció a València.

—El famós dibuixant català Pere Inglada, que fa temps realitza a París, ha fet donació als museus de la Generalitat de la seva col·lecció d'art xinès, considerada com una de les millors del món.

—A les onze d'aquest matí, com havia estat anunciat, s'ha reunit el nou Govern de Catalunya a la Conselleria de Governació.

En sortir, el president senyor Casanoves ha dit que no tenia res a dir, car la reunió havia estat purament de tràmit.

—El Comandant General de la Divisió ha ordenat a tots els militars retirats la presentació per la seva entrega de totes les armes, àdhuc de caça, que posseeixin. L'incompliment d'aquesta disposició serà castigada severament.

També ha estat ordenada la presentació dels militars que es troben en servei actiu, dintre el terme de 24 hores. Seran considerats rebels els que no acatin aquesta disposició.

5:15 matí

Avui, després d'intens bombardeig i amb un fort atac, les forces regulars que mana el coronel Vilalba s'han apoderat de Siétamo, a dotze quilòmetres d'Osca, la qual està dominada pel foc de les forces lleials que amb la presa de Siétamo asseguren el domini absolut damunt d'aquella capital.

—El Ministre de la Guerra ha partit cap a València d'on retornarà demà a Madrid.

—Entre els detinguts aquesta matí figura Ramiro de Maeza, Delgado Barreto i altres coneguts escriptors reaccionaris.

—El President del Congrés senyor Martínez Barrio s'ha mostrat molt optimista pel pròxim desenllaç de les operacions antifeixistes.

També ha dit que la Junta Delegada de València treballa amb gran activitat i amb l'assistència de tota la ciutadania.

—L'esquadra lleial ha bombardejat la ciutat de Huelva, capital en la qual havien procurat fortificar-se els rebels procedents de Sevilla. Els nostres vaixells han penetrat a la badia i han castigat severament els sediciosos, que s'han vist obligats a retirar-se.

—El bombardeig de Palma continua intensament, així com el de Còrdova, Granada i Saragossa.

—El ministre del Treball ha disposat que tothom que no formi part de les milícies, es reintegri el proper diània al treball.

—Els rebels que fugen de Somosierra han estat bombardejats amb gran eficàcia.

—El president del Mont de Pietat de Madrid ha estat al front, on hi ha deixat nombroses caixes de tabac, objecte del Mont de Pietat als milicians.

—Tots els funcionaris de Madrid han deixat l'import d'un dia de jornal per les despeses de les milícies.

—La capital d'Espanya ofereix avui un aspecte completament normal.

—En un altre combat en el qual ha pres part la columna Mangada, els rebels han deixat 53 morts.

—Les forces que comanda el criminal Doval han sofert un altre desfeta amb qual es van completament demoralitzades.

—Les notes dels fronts són completament optimistes, puix els rebels acuten ja una manca de municions i material de guerra, com també de queviures. Com pot veure's, la situació dels sediciosos no pot ésser més tràgica.

—A Ràdio València avui han parlat Joan López de la C. N. T. i altres dirigents de les diverses organitzacions obreres, tots els quals han parlat de la necessitat d'alxafar definitivament el feixisme.

Impremta Minerva — Mataró

L'abolició del treball a preu fet i l'establiment del retir obrer en forma seriosa i justa, deuen ésser, entre altres, les reivindicacions proletàries considerades ineludibles.